

Ritningen visar t h dräktighetsstallet med tre transponderutfodringar, därnäst betäckningsavdelningen med djupströbädd, sjukstall och rekryteringsstall samt rekryteringsavdelning med dummy, dvs transponderutfodring för träning av gyltorna, sedan grisningsavdelning och längst t v tillväxtavdelning. På framsidan av byggnaden finns kontor, personalutrymmen, rum för el och värme, samt verkstad.

En av två betäckningsavdelningar med djupströbädd, avdelad med grindar i tre avdelningar. Seminerings sker i bäsen. Grindarnas stolpe tas bort vid uttransport av ströbädden. Nedan de 50 cm breda bäsen.

sätter kravet att transponderboxen ska vara stängd 8 timmar per dygn. Den är således öppen för utfodring 16 timmar.

Betäckningsavdelningen med ströbädd

Betäckningsavdelningen består av två avdelningar, som i sin tur är delade i tre avdelningar. Här används ätbås och djupströ. Ätbåsen är 50 cm breda, så inte suggorna ska lägga sig ned. Semineringsarna utförs i ätbåsen.

När ströbädden körs ut med lastmaskin, kan grindarna vikas undan. En stolpe som stabiliserar grindarna i ströbädden, kan lyftas bort.

Lars-Gunnar Lannhard

Tillväxtbox med foderautomat. Ett tak ska finnas i borte änden av boxen, men var inte monterat vid studiebesöket. Nedan dummyn, träningsboxen för gyltor.

Grisningsbox med fixeringsgrindar, smågris-hörna med tak, gjutjärnsspalt.

Ekonomiska planeringen viktig när nya generationen investerar

Att bygga nytt för 360 suggor är nära en nedre gräns, i många fall. Stora investeringar kräver dock förberedelser.

ekonomi

-Gården Kvarnlyckan har fått sitt namn efter en kvarn på gården, som farfar Anders Hansson köpte 1912. Det fanns också några grisar, tillsammans med nötkreatur, berättar Nils-Åke Espert. När jag tog över gården, efter att ha kommit hem från Alnarp 1973, sa jag till min far att jag skulle bygga för 50 suggor.

-50 suggor, sa far, är du från vettet, jag har tre suggor och klarar mig bra. 50 suggor, det är så stort, så det kommer aldrig att gå!

-Far hade alltså tre suggor, jag satsade på 50. Mattias kom hem från Alnarp 2002 och bygger för 360 suggor. För vilket antal suggor bygger nästa generation, undrar Nils-Åke.

-Jag säger dock inte som min far sa, att satsningen är vågad, säger han. Det är rätt att satsa så här stort, om man ska vara kvar i näringen. Men det är ett stort risktagande, med tanke på hur konkurrensutsatt svenska grisproduktionen är idag, jämfört när jag byggde och när min far hade grisar.

-Min farfar köpte gården efter en konkurs, där kvarnen och havreaffärer var orsaken

till obeståndet. Det är klokt att satsa sina pengar, så man alltid har så mycket värden kvar, just i händelse om något oförutsett skulle inträffa, säger Nils-Åke. Hälsan kan t ex ingen råda över. Alltså att bygga på avstyckningsbar tomt. Likaså är det klokt att bygga en komplett anläggning som är värdefull för ev annan köpare.

300 suggor minst

Varför Mattias satsade just på nära 360 suggor, kan också Nils-Åke berätta. Kalkylerna idag visar att 300 suggor i Mattias fall är en nedre gräns. Sedan blir kostnaderna lägre ju fler suggor man bygger för.

-Generellt kan man säga att större besättningsstorlek ger ökad lönsamhet.

-Helst borde Mattias, i hans fall, ha byggt ännu större, om han haft tillgång till mer kapital.

Mattias valde att använda kapitalet till utbyggnad av enbart suggproduktionen och bygga så stort som möjligt för de pengar som fanns tillgängliga. 12 mkr har Mattias lånat på marknaden och det är Sparbanken Finn, en fristående sparbank, som lånat ut pengarna. Mattias satsar inget på spannmålsodlingen, inget på slaktsvin och inte ens på egen foderberedning. Utfodring sker med färdigfoder.

Sedan får framtiden visa vad som är bäst att satsa på, när pengarna börjar återvända.

Använd kapitalet till storlek

-Det finns säkert pengar att tjäna på att greppa över en större del av produktionen, säger Nils-Åke, men om pengarna skulle ha använts till många objekt, har storleken på suggbesättningen blivit mindre. Det är bättre att satsa på en rejäl storlek på produktionen i inledningskedet och ha den saken avklarad. De övriga investeringarna kan tas i senare steg, säger han.

Risikkapitalet begränsande faktor

-Risikkapitalet är en begränsande faktor för många lantbrukare som behöver bygga ut sin grisproduktion. De flesta vill hålla kapitalet inom familjen och inte blanda in utomstående, säger han. Detta gör att många drar sig för att utveckla sin produktion.

-Det är viktigt att göra klart hur generationsskiftet ska ske, om satsningarna som hos oss sker med ett generationsskifte nära förestående. Även skatteplaneringen är viktig i sammanhanget. Innan den nya generationen övertar gården och bygger ut, bör man se vad som går att göra medan den äldre generationen har gården kvar. Det kan bli mycket pengar som kan sparas.

-Vi har gjort klart hur Mattias ska överta gården, hur systemen ska lösas ut och Barbro och jag ska lämna över. Nu är det bara att hålla tummarna för att det ska gå bra för Mattias och hans suggstall.

De har fixat stallet vid Kvarnlyckan

Byggnaden är på 3 418 kvm, köpt nyckelfärdigt från Gråkjær, Danmark. Det är suggstall med BB- och tillväxtavdelningar för 357 suggor. Serogyltorna började levereras vecka 35.

Byggnaden är uppförd i isolerade betongelement i frilagd norsk marmor. Stallet ventileras i dräktig- och betäckningsavdelningar med tilluftsdon och med diffus ventilation i BB- och tillväxtavdelningarna. Dräktighetsavdelningen består av 3 transponderstationer samt vakuumutgödsling.

Leverantörer:

Gödselrör	Gjøl Vakuum Anlæg I/S
Betongspalt	Oranje Betonvarer A/S
Väggelement och förtank	Give Elementfabrik A/S
Takstolar	Takstolsfabriken i Sjöbo
Inredning	Aco-Funki A/S
Transpondersystem	BoPil A/S
Foderanläggning	Aco-Funki A/S
Ventilation	Skov A/S
Betong	AB Färdig Betong
Gödselbrunn	A-consult
VVS-arbete	J Hundahl A/S
Dammbindning	OK-Montage
Silo	Tunetanken A/S
Avelsdjur	Swedish Meats
Bank	Sparbanken Finn

”UNDER TRE SEKEL HAR SKÅNES LANTBRUKARE BERÄTTAT FÖR OSS VAD SOM ÄR VIKTIGT FÖR DEM.

FÖRHOPPNINGSVIS HAR NÅGOT FASTNAT.”

Din företagsrådgivare fungerar som ett kunnigt bollplank och hjälper till vid nyetableringar, när du behöver rörelsekapital eller när lantbruket står inför investeringar av olika slag.

Välkommen in så berättar vi mer!

Box 44, 221 00 Lund. 046-16 75 00.
info@sparbankenfinn.se, www.sparbankenfinn.se